

2026

POLITICAL SCIENCE

( Major )

Paper : POL4400204MJ

( Political Processes in India )

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks  
for the questions.*

1. Choose the correct option of the following :

1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা :

- (a) Which Amendment decreased the voting age from 21 to 18 in India?

ভাৰতত কোনটো সংশোধনীয়ে ভোটদানৰ বয়স  
২১ বছৰৰ পৰা ১৮ বছৰলৈ হ্ৰাস কৰিছে?

- (i) 42nd Amendment

৪২তম সংশোধনী

- (ii) 61st Amendment

৬১তম সংশোধনী

(iii) 44th Amendment

৪৪তম সংশোধনী

(iv) 51st Amendment

৫১তম সংশোধনী

(b) Who wrote the book, *Election of Representatives*?

*Election of Representatives* নামৰ গ্ৰন্থখন  
কোনে লিখিছিল ?

(i) John Stuart Mill

জন ষ্টুৱাৰ্ট মিল

(ii) Thomas Hare

থমাছ হাৰে

(iii) Hans J. Morgenthau

হান্স জে. মৰ্গেনথাউ

(iv) Charles Merriam

চাৰ্লছ মেৰিয়াম

(c) On which date and year was the Indian National Congress formed?

কোন চনৰ কোন তাৰিখত ভাৰতীয় জাতীয় কংগ্ৰেছ গঠিত  
হৈছিল ?

(i) 31st December, 1885

১৮৮৫ চনৰ ৩১ ডিচেম্বৰ

(ii) 28th December, 1885

১৮৮৫ চনৰ ২৮ ডিচেম্বৰ

(iii) 19th July, 1905

১৯০৫ চনৰ ১৯ জুলাই

(iv) 24th September, 1932

১৯৩২ চনৰ ২৪ ছেপ্টেম্বৰ

(d) Who was the Prime Minister of Interim Government of India?

ভাৰতৰ অন্তৰ্ৱৰ্তী চৰকাৰৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী কোন আছিল ?

(i) V. P. Singh

ভি. পি. সিং

(ii) L. K. Advani

এল. কে. আদৱানী

(iii) Atal Bihari Vajpayee

অটল বিহাৰী বাজপেয়ী

(iv) Jawaharlal Nehru

জৱাহৰলাল নেহেৰু

(e) In which year was Mizoram granted the status of separate State?

কোন চনত মিজোৰামক পৃথক ৰাজ্যৰ মৰ্যাদা দিয়া  
হৈছিল ?

(i) 1972

১৯৭২

(ii) 1987

১৯৮৭

( 4 )

(iii) 1970

১৯৭০

(iv) 1965

১৯৬৫

(f) The main objective of Khalistan Movement was

খালিস্তান আন্দোলনৰ মূল উদ্দেশ্য আছিল

(i) to overthrow the British from India

ভাৰতৰ পৰা ইংৰাজক উৎখাত কৰা

(ii) to create sovereign Sikh State

সার্বভৌম শিখ ৰাজ্য সৃষ্টি কৰা

(iii) to safeguard the Punjabi language

পাঞ্জাবী ভাষা ৰক্ষাৰ বাবে

(iv) All of the above

ওপৰৰ আটাইকেইটা

(g) For how many days does MGNREGA guarantee employment?

MGNREGAয়ে কিমান দিনৰ বাবে নিয়োগৰ নিশ্চয়তা দিয়ে ?

(i) 100 days

১০০ দিন

(ii) 90 days

৯০ দিন

( 5 )

(iii) 30 days

৩০ দিন

(iv) 60 days

৬০ দিন

(h) In which year was Terrorist and Disruptive Activities (Prevention) Act enacted?

কোন চনত সন্ত্রাসবাদী আৰু বিঘ্নিতকাৰী কাৰ্যকলাপ (প্ৰতিৰোধ) আইন প্ৰবৰ্তন কৰা হৈছিল ?

(i) 1958

১৯৫৮

(ii) 1975

১৯৭৫

(iii) 1980

১৯৮০

(iv) 1985

১৯৮৫

2. Answer any six of the following questions :

2×6=12

নিম্নলিখিত যি কোনো ছয়টা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write any two features of First Past the Post System.

‘প্ৰথমে চেৰাই যোৱা পদ পদ্ধতি’ৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

( 6 )

- (b) Write any two merits of Proportional Representation.

আনুপাতিক প্ৰতিনিধিত্বৰ যি কোনো দুটা গুণ লিখা।

- (c) Write any two functions of political party.

ৰাজনৈতিক দলৰ যি কোনো দুটা কাৰ্য লিখা।

- (d) Write any two principles of the Indian National Congress.

ভাৰতীয় জাতীয় কংগ্ৰেছৰ যি কোনো দুটা নীতি লিখা।

- (e) Mention any two merits of multiparty system.

বহুদলীয় ব্যৱস্থাৰ যি কোনো দুটা গুণ উল্লেখ কৰা।

- (f) Write any two differences between Regionalism and Secessionism.

আঞ্চলিকতাবাদ আৰু বিচ্ছিন্নতাবাদৰ যি কোনো দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

( 7 )

- (g) Write any two characteristics of caste system of India.

ভাৰতবৰ্ষৰ জাতি ব্যৱস্থাৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (h) Write two aspects of human development.

মানৱ উন্নয়নৰ দুটা দিশ (ধাৰণা) লিখা।

- (i) Write any two government schemes for children in India.

ভাৰতত শিশুৰ বাবে যি কোনো দুখন চৰকাৰী আঁচনি লিখা।

- (j) Write any two natures of Armed Forces (Special Powers) Act, 1958.

সশস্ত্ৰ বাহিনী (বিশেষ ক্ষমতা) আইন, ১৯৫৮ৰ যি কোনো দুটা প্ৰকৃতি লিখা।

3. Answer any four of the following questions :

5×4=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) What are the salient features of the Representation of the People Act, 1951? Discuss.

জনপ্ৰতিনিধিত্ব আইন, ১৯৫১ৰ উল্লেখযোগ্য বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি? আলোচনা কৰা।

- (b) Examine the importance of Electoral Reforms in India.

ভাৰতত নিৰ্বাচনী সংস্কাৰৰ গুৰুত্ব পৰীক্ষা কৰা।

- (c) What were the causes for the Indian National Congress' dominance in Indian politics during 1950-1977? Write.

১৯৫০-১৯৭৭ চনৰ ভিতৰত ভাৰতীয় জাতীয় কংগ্ৰেছে ভাৰতীয় ৰাজনীতিত আধিপত্য বিস্তাৰ কৰাৰ কাৰণসমূহ কি আছিল? লিখা।

- (d) Write briefly about the role of the Asom Gana Parishad and the challenges to the party.

অসম গণ পৰিষদৰ ভূমিকা আৰু দলৰ প্ৰতি থকা প্ৰত্যাহ্বানৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

- (e) Explain the various determinants of voting behaviour. Do you think that determinants of voting behaviour undermine conscience vote?

ভোটদান আচৰণৰ বিভিন্ন নিৰ্ণায়কসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। ভোটদান আচৰণৰ নিৰ্ণায়কবোৰে বিবেকৰ ভোটক ক্ষতিগ্ৰস্ত কৰে বুলি তুমি ভাবানে?

- (f) What were the factors that led to the Secession demand of Nagas? How far Naga secessionists are successful in fulfilling their demand? Write.

নগাসকলৰ বিচ্ছিন্নতাৰ দাবীৰ কাৰণসমূহ কি আছিল? নগা বিচ্ছিন্নতাবাদীসকলে নিজৰ দাবী পূৰণত কিমানদূৰ সফল হৈছে? লিখা।

- (g) Write the meaning of secularism. Explain how the secularism upholds the right to religion in India.

ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ অৰ্থ লিখা। ভাৰতত ধৰ্মনিৰপেক্ষতাই ধৰ্মৰ অধিকাৰ কেনেকৈ ৰক্ষা কৰে, ব্যাখ্যা দিয়া।

- (h) Describe the importance of affirmative action for protecting women's right in contemporary period.

সমসাময়িক সময়ছোৱাত নাৰীৰ অধিকাৰ সুৰক্ষিত কৰাৰ বাবে সাক্ষাৰাত্মক কাৰ্যৰ গুৰুত্ব বৰ্ণনা কৰা।

4. Answer any *two* of the following questions :

10×2=20

তলত দিয়া যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Discuss the powers and functions of the Election Commission in India. Highlight

the importance of independence of the Election Commission of India.

ভাৰতত নিৰ্বাচন আয়োগৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। ভাৰতৰ নিৰ্বাচন আয়োগৰ স্বাধীনতাৰ গুৰুত্বৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা।

- (b) Discuss the features of multiparty system in India. Analyze its significance in Indian democracy.

ভাৰতত বহুদলীয় ব্যৱস্থাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। ভাৰতীয় গণতন্ত্ৰত ইয়াৰ তাৎপৰ্য বিশ্লেষণ কৰা।

- (c) What are the causes for emergence of regionalism in Indian politics? Highlight the positive aspects of regionalism.

ভাৰতীয় ৰাজনীতিত আঞ্চলিকতাবাদৰ উত্থানৰ কাৰণসমূহ কি? আঞ্চলিকতাবাদৰ ইতিবাচক দিশসমূহৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা।

- (d) Define caste. Elaborate the increasing role of caste in Indian politics.

জাতিৰ সংজ্ঞা দিয়া। ভাৰতীয় ৰাজনীতিত জাতিৰ ক্ৰমবৰ্ধমান ভূমিকা সম্পৰ্কে বিশদভাৱে আলোচনা কৰা।

- (e) What is displacement? Discuss the impact of displacement.

স্থানচ্যুতি কি? স্থানচ্যুতিৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

\*\*\*